

HS 13.10.09

CY

Kunniallisuus kaukana vanhusten ateriapalvelusta

► Ruokalähetti heittää ruokakupin lennossa vanhuksen eteen (HS 10. 10.). Se on siinä: yksi ruokittu vanhus ja tuotettu suorite.

Ruokimme kotieläimetkin inhimillisemmin. Vanhusten kotiateriapalvelujen julkisuuskuva on karu. Väitetään, että vanhusten ruokintajärjestelmä on tehokas, vain logistiikka pettää. Ainakin Helsingissä sadat vanhukset ovat odotelleet nälkäisinä aterioitaan viime aikoina. Kysymys on paljon syvemmistä ongelmista kuin kotiateriapalvelujen keskittämisestä, tietojärjestelmävirheistä tai aikataulujen pettämisestä.

Ateriakuljetuksen perustavoite on terveellisen ja monipuolisen ravinnon turvaaminen kotona asuville vanhuksille. On kuitenkin kysyttävä, miten kiireinen ja viimeistä piirua myöten tehostettu ateriapalvelu edistää ikäihmisen toimintakykyä. Käykö niin, että ateriapalvelu nykyisellään onkin eristämässä ja passiivimassa vanhusta?

Ruokailu on muutakin kuin biologista nälän tyydyttämistä. Monille vanhuksille ruokailu on päivän odotetuin tapahtuma, joka rytmittää ajankulkua ja tuo jonkinlaista vaihtelua elämään. Maukkaan ja monipuolisen ruoan lisäksi myös seura, ruoan tarjolle asettaminen ja ruoan tuoksu lisäävät

ruokailun nautittavuutta ja parantavat ruokahalua.

Monet vanhusalan asiantuntijat vastaavat kuin yhdestä suusta: haluamme vanheta kotona arvokkaasti ja kunniallisesti. Kunniallisuus tarkoittaa heille hyviä palveluja kotiin, vaihtoehtoja, inhimillistä ja hyvää kohtelua.

Kunniallisuus on kaukana, kun ruokakuppi viskataan kiireellä eteen. Toimitaan ikään kuin vanhus ei olisi läsnä ollenkaan. Onko kehityksen seuraava vaihe ruokinta-automaatti tai letkuruokinta? Se vasta halpaa olisi.

Ateriapalvelujen tehokkuusvaatimukset ovat rutistaneet alleen vanhustalvelujen perusarvot. Vanhusten kotiateriapalveluissa kukoistaa vaihtoehdottomuus ja järjestelmäkeskeisyys. Ateriat on otettava kunnan liikelaitoksesta tai kunnan keskuskeittiöstä. Viesit kunnista kertovat, ettei vaihtoehtojen miettimenkään ole sallittua.

Kuitenkin samaan aikaan toisaalla kulkevat jäätelöautot ja pitsataksit. Aterioita voi tilata kotiin ja työpaikoille. Vaihtoehtoja ja markkinoita luulisi löytyvän myös vanhustenholtoon.

Soile Syrjäläinen

Lieksa

Arja Jämsén

Joensuu

Jo
ke
tie
int
väi
Sie
ku
mi
Mi
va

do
ke
ail
te

ja
ne
jo
ja
hi

L
ju
nr

► hi
he
ar

se
m:
jo
ko
ku
m:
sir
ut
ku
ke

jo
yh
de
kä

ko
1-